

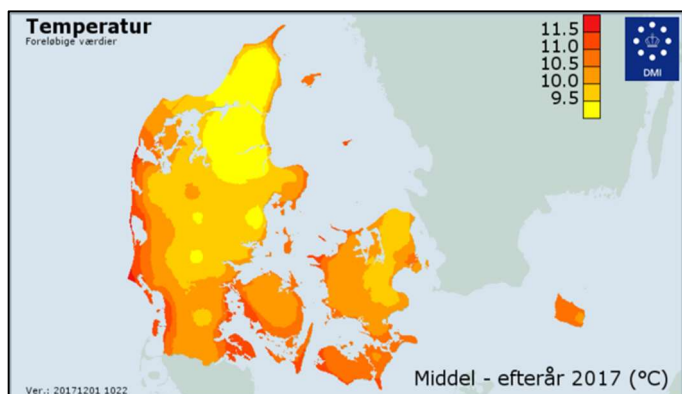
Den usædvanlige vækstsæson 2017/2018

Resumeret af Maren Korsgaard (Kilde: DMI)

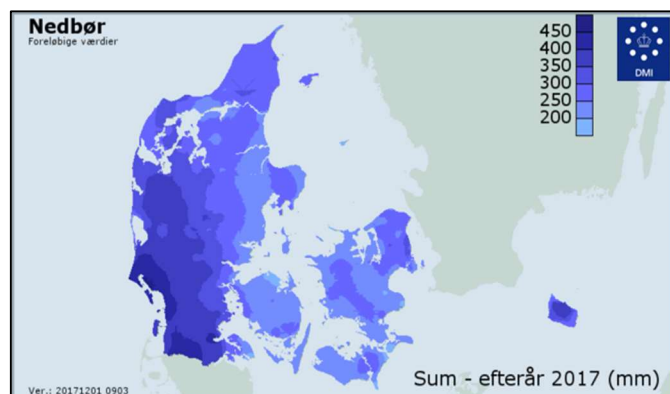
Vi har oplevet en meget usædvanlig vækstsæson. Det er sjældent, at man i samme sæson kan opleve træer enten drukne i vinterens vand eller gå ud af sommerens tørke. Efteråret 2017 var usædvanligt vådt og etablering af vintersæd på lerjord var vanskeligt. Græsset gav til gengæld et ekstra stort sidste slæt. Vinteren 2017-18 fortsatte den våde stil og var usædvanlig mild indtil sidst i februar, hvor frosten kom pludseligt og fortsatte ind i marts. Forår og sommer blev varme og tørre. Sommeren blev endda den varmeste, vi nogensinde har målt. Det gav store tørkeskader i korn, græs og andre markafgrøder, mens frugtavlere oplevede en usædvanlig flot høst.

Efteråret 2017 var lige så lunt som de seneste år, men vådt og solfattigt

Efter den meget våde sommer i 2017 havde vi brug for et tørt efterår til etablering af vintersæden. Men tørvejret kom aldrig. Efteråret fortsatte med 78% regnvejrskdage, nogle af dem endda med skybrud. Da jordmagasinerne allerede blev fyldt op sidst på sommeren, gjorde regnvejret det umuligt at bearbejde jorden og etablere vintersæd, især på lerjorde. En del kartofler blev aldrig taget op pga. den alt for våde jord. Græsset groede til gengæld helt frem til november, og det gav et godt, ekstra stort, sidste slæt. Det græs skulle vise sig at blive en meget vigtig foderreserve.

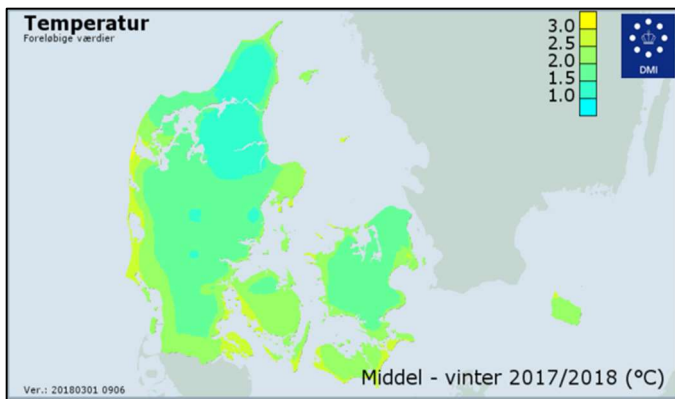
Billede 1. I efteråret 2017 var temperaturen i gns. på 10,0°C. Det er tæt på gns. for de seneste 10 år, men meget lunere end den gamle klimanormal (1961-90) på 8,8°C. Især oktober måned var varm og græsset blev ved med at gro.

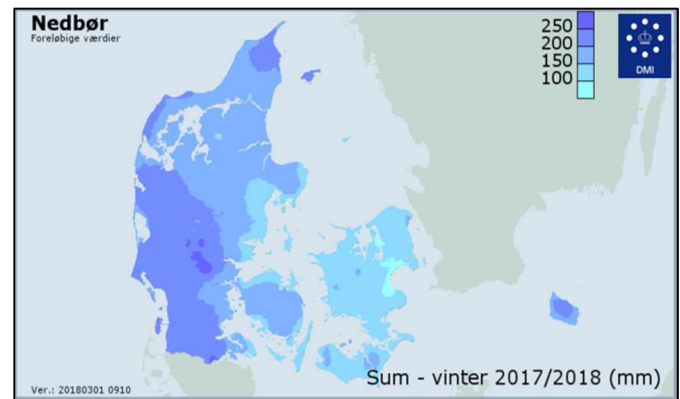
Billede 2. Efteråret 2017 var meget vådt med i gns. 290 mm nedbør. Det er vådere end både den gamle klimanormal (1961-90) på 228 mm og de seneste 10 års gns. efterårsnedbør på 234 mm.

Vinteren 2017-18 var lys, mild og middelvåd

2017 blev med 849 mm nedbør det tiende, vådeste år, siden målingerne begyndte i 1874, men vintermånederne december-januar-februar bød på en normal nedbørsmængde på i alt 161 mm. Vinteren bød på usædvanligt mange solskinstimer og var meget mild, især i december og januar. Sidst i februar dukkede frosten op, og det pludselige vejrskifte kan have skadet nogle frugtknopper. Til gengæld gav den frosne jord en kærkommen mulighed for at færdes på jorden og få repareret drænledninger, hvor det var nødvendigt.

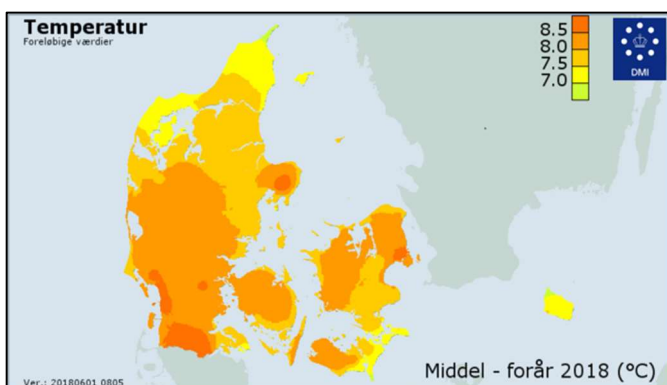
Billede 3. Vinteren var mild med hele 1,9°C i gns. Det er meget højere end den gamle klimanormal (1961-1990), der lød på 0,5°C, og lidt højere end de seneste 10 års vintertemperatur på gns. 1,7°C. Februar trak gennemsnittet ned, da frosten d. 28. februar nåede -10,6°C i Nordsjælland. Det blev vinterens laveste temperatur.

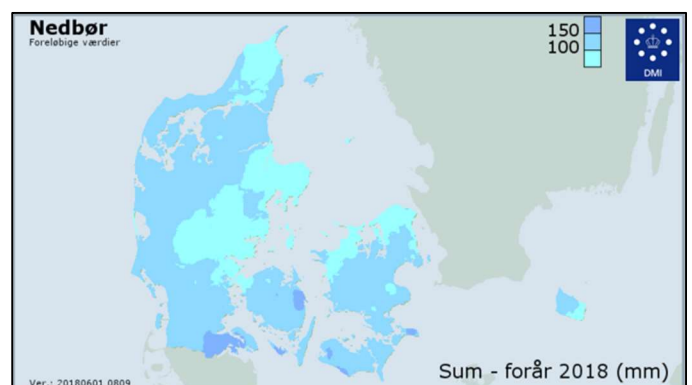
Billede 4. Vinternedbøren var i 2017-18 på 175 mm, hvilket er ret normalt. Den gamle klimanormal (1961-1990) lød på 161 mm, mens de seneste 10 års vintre har budt på 186 mm gns. nedbør.

Foråret 2018 begyndte meget koldt og sluttede rekordvarmt og tørt

Vinterfrosten kom først de sidste dage i februar, men fortsatte ind i forårsmåned marts, hvor temperaturen dalede yderligere. Den 2. marts i Abed på Lolland blev forårets laveste temperatur på -12,9°C målt, altså et par grader koldere end den laveste vintertemperatur. Marts blev generelt meget kold med over 23 frostdøgn. Men efter en kold begyndelse blev foråret varmt - rigtig varmt. Foråret 2018 bød på tre sommerdøgn, hvilket var meget mere end hele sommeren 2017, og det blev jo en forsmag på, hvad der ventede os. Foråret sluttede med en rekordvarm maj med en middeltemperatur på 15°C. Det blev den varmeste maj nogensinde målt i Danmark, hvor den gamle rekord var fra 1889 på "kun" 13,8°C. Forårets nedbør var lidt under både den gamle klimanormal og de seneste 10 år. Det gav gode muligheder for etablering af vårsæd, noget der var ekstra behov for, da mange marker ikke blev tilsået i det våde efterår. Varmen og fravær af sen nattefrost i maj gav de bedste betingelser for bestøvning og frugtdannelse i rapsmarker og frugt- og bærplantager.

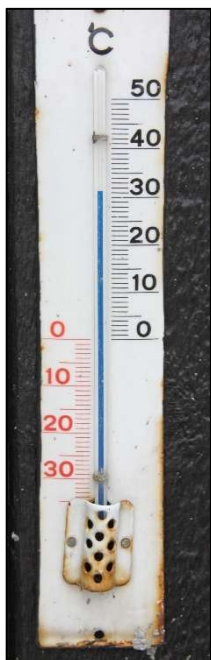
Billede 5. Foråret 2018 blev meget varmt med en gns. temp. på 7,9°C. Det er meget varmere end den gamle klimanormal (1961-1990), der lød på 6,2°C, og lidt varmere end de seneste 10 forår, der har budt på 7,5°C i gns.

Billede 6. Foråret blev lidt tørt med en nedbør på 111 mm. Den gamle klimanormal (1961-1990) lød på 135 mm, mens de seneste 10 forår har budt på 129 mm gns. nedbør.

Sommeren 2018 blev rekordvarm, solrig og meget tør

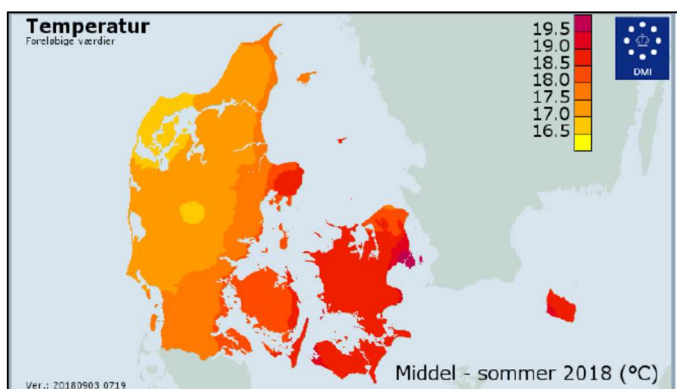
Da vi gik ind i juni følte sommeren allerede gammel. I juni fortsatte vejret med at være varmt, tørt og solrigt, og fra sidst i juni til hen i august viste sommeren sig fra sin allerhedeste og tørreste side. Gennemsnittet af de daglige maksimumtemperaturer hele sommeren var så højt som 22,6°C, og nattemperaturerne var også rekordhøje.

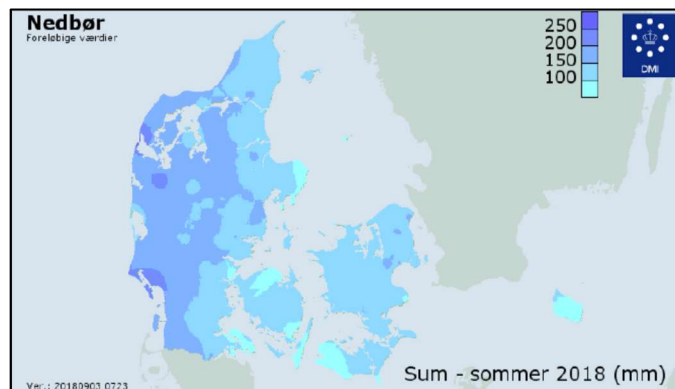
Den enorme fordamning og kun lidt regn gav hurtigt tørkeproblemer i græs- og kornmarker. Til gengæld var der stort set ingen angreb af svampesygdomme. Afgrøder med dybe rødder fik vist deres potentiale i denne sommer, hvor lucerne og majs klarede tørken markant bedre end korn og græs. Andre afgrøder med gode rødder som frugttræer og bærbuske gav flotte udbytter, også takket være fraværet af svampesygdomme.

Grønsagsproducenternes vandingsmaskiner kørte i døgndrift, men kapaciteten viste sig ofte at være for lille til afgrødernes meget store vandbehov. De knastørre græs- og kornmarker gav rekordmange markbrande i juli-august, og en enkelt frugtplantage blev svedet af, da græsset i bunden brændte. Kvæg blev slagtet før tid af mangel på foder, og de mange tørkeskader er af SEGES blevet beregnet til et samlet tab i dansk landbrug på 6,4 mia. kr. Tabet har udløst en "tørkepakke" på ca. 400 mio. kr. fra regeringen til landbruget.

Regnen begyndte så småt at falde fra d. 8. august og fortsatte måneden ud - først som korte, heftige byger og senere på måneden som regulært regnvejr og enkelte skybrud. Regnen forvandlede landskabet fra vissengult til friskgrønt på mindre end en uge. Det var helt magisk at opleve den ophobede vækstkraft eksplodere i regnen. Regnen gjorde det muligt at bearbejde jorden igen, og både raps og efterafgrøder blev sået næsten rettidigt.

Billede 7. Sommeren 2018 slog mange rekorder, den blev bl.a. den varmeste og solrigeste, vi har haft siden disse parametre begyndte at blive målt. I gennemsnit blev temperaturen 17,7°C mod 15,2°C i den gamle klimanormal (1961-90) og 16,1°C i gns. af de seneste 10 somre.

Billede 8. Sommeren 2018 var meget, meget tør. Den sparsomme nedbør på i alt 141 mm faldt primært midt i juni og efter d. 8. august og ofte som kraftige, lokale byger/skybrud. Den gamle klimanormal (1961-1990) lød på 188 mm, mens de seneste 10 somre har budt på 236 mm nedbør i gns.